

60.008/8

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1980. október 10. p é n t e k

bb. 1. jobb, olcsóbb étkezdei ellátást - a nőtanács ankétjájának tapasztalatai

1/me/pá/rj dg ie

1980. október 10.

otthon étkezik a családok zöme, főleg a többgyermekesek főznek rendszeresen: némelyek mindennap, mások kétnaponként, vagy csak hét végén, több napra valót. többnyire azok a háziasszonyok is készítenek meleg vacsorát, akiknek családja üzemi, iskolai étkezdében ebédel. vállalják a bevásárlás fáradságát, a konyhai munka gondját, mert - amint mondták - az otthon készített étel olcsóbb és jobb mint az étkezdei. ezekre a következtetésekre jutott tapasztalatai alapján a magyar nők országos tanácsának családpolitikai bizottsága. életmód-kutatásaik folytatásaként a bizottság tagjai a főváros viii. és xviii. kerületében, valamint bács-kiskun, borsod, csongrád és somogy megye városaiban, községeiben többszáz családnál tájékoztak a főzési, vásárlási szokásokról. a válaszok összhangban vannak a hasonló jellegű legújabb tudományos kutatások eredményeivel.

a közgazdaságtudományi egyetem piackutató tanszékének vizsgálata szerint például a családok 46 százaléka otthon, 44 százaléka a munkahelyén, a napköziben, az óvodában ebédel. átlagban száz háztartás közül 64-ben naponta, 21-ben hetente kétszer-háromszor, 10-ben csak a hét végén, 5-ben alkalmanként főznek.

/folyt.köv./

bb. 1. / jobb, olcsóbb étkezdei ellátást... 1. folyt./rj

a fizikai munkakörben dolgozó nők közül minden második, az értelmiségiek közül minden ötödik fogyaszt ebédre otthon készített ételt, száz munkáscsaládbeli gyermek közül 43 ebédet otthon, az értelmiségi családok gyermekei közül viszont csak huszonégy. a háztartások 80 százalékában a nők főznek, a férfiak közül minden tizedik, a felnőtt lányok közül minden huszadik, míg a fiúk közül csak minden századik segít a főzésben. a központi statisztikai hivatal időmérleg vizsgálata szerint a nők - főleg a huszonévesek - naponta átlag 118 percet töltenek a főzéssel, tálalással, mosogatással. nem kevesen közülük örömmel végzik ezt a munkát.

a nőtanács közelmúltban, e témában tartott ankétján felhívták arra is a figyelmet, hogy szinte minden család naponta, sőt naponta többször vásárol élelmiszert, - a bevásárlásra átlagosan napi 47 percet fordítva -, részben azért, mert a lakótelepi kislakásokban nincs hely az élelmiszerek tárolására, másrészt mert számos településre, üzletbe más-más időpontban érkezik a friss áru.

a hűtőszekrényt a vidéki háztartások zömében is beszereztek, bár korántsem használják ki megfelelően: a megkérdezettek közül többen jobbára csak a hétvégén, vendégvárásakor töltik meg élelemmel a hűtő polcait.

a tapasztalatokat összegezve megállapították: kevés családban gazdálkodnak ésszerűen a pénzzel, idővel, energiával, veszik igénybe a házimunkát könnyítő szolgáltatásokat, főznek félkész ételeket. ám az is igaz, hogy ezek nem olcsó dolgok, érthetően a közjövedelműek dolgoznak a legtöbbet a háztartásban.

ezek a következtetések - bár csupán néhány megyében folytatott vizsgálat tapasztalatait összegzik - a magyar családok háztartási szokásait, gondjait, gazdálkodásának módját jelzik. ezért a nőtanács elnöksége hamarosan megvitatja: mit kell tenniük az illetékeseknek, hogy könnyítsék a házimunka terhet. máris bizonyos: javasolják majd az üzemi és az iskolai étkeztetés fejlesztését, s hogy az iskola, az ifjúsági szervezetek, a családi gazdálkodásra is készítsék elő, neveljék a fiatalokat. /mti/

-.-
-2-

v

bb. 2. fogyatékos gyermekek üdültetése társadalmi összefogással
i/of/rj ie 1980. október 10.

a társadalmi gondok, teendők közösségi összefogással és áldozatvállalással való megoldásának szép példáját szolgáltatották a magyar vöröskereszt megyei szervezetei: az idei üdülési szezonban összesen 700 fogyatékos gyermek üdültetését szervezték meg és bonyolították le. az akcióról - amely a vas megyei vöröskereszt-szervezet kezdeményezésére bontakozott ki és vált országossá, s amelynek tapasztalatait most összegezték - a magyar vöröskereszt országos központjában tájékoztatták az mti munkatársát.

a vasi példa nyomán az idén már további nyolc - békés, borsod, komárom, nógrád, pest, szabolcs-szatmár, tolna és zala - megyében szervezték meg az egészségileg - pedagógiai-lag rászoruló általános iskolás gyerekek több hetes, több turnusos üdültetését. az anyagi és a tárgyi feltételek elő-, illetve megteremtésében olyan társadalmi összefogás és együttműködés alakult ki - mindenütt a vöröskeresztesek kezdeményezésére és patronálásával -, amelyben állami egészségügyi és művelődésügyi szervek, társadalmi szervezetek és sokhelyütt munkahelyi kollektívák, szocialista brigádok vettek részt. ki pénzzel, ki keze munkájával, ki pedagógiai közreműködéssel.

az idén üdültetett többszáz gyermek zömmel testi - kisebb részben szellemi - fogyatékos fiú, lány. többségük cukor-, szív-, vesebeteg, epilepsziás, másoknál légúti bajok, anyagcsere zavarak miatt kell a különleges gondoskodás. leginkább többgyermekes, illetve csonka családból, sok esetben állami gyermekintézményből kerültek ki az üdültőtáborok lakói. a megyei, járási vöröskeresztes aktivisták mindenütt változatos, ismeretgyarapító és szórakoztató programokat állítottak össze részükre. orvosi vélemények szerint ezeknek a korábban alig vagy egyáltalán nem üdült gyermekeknek a közösség erejéből megszervezett kellemes nyári vakációja jól szolgálta értelmi és érzelmi fejlődésüket, alkalmazkodóképességük és önismeretük további kibontakozását, egészségi állapotuk javulását. /mti/

-.-
-3-

bb. 3. gyártmányszelekció, gazdaságosabb termelés - a tanácsi ipar törekvései

i/az/ve/rj dg ie

1980. október 10.

a hazai és külföldi piacokon egyaránt kapós, gazdaságosan értékesíthető termékek gyártására törekedve a tanácsi ipar vállalatai folyamatosan korszerűsítik termékszerkezetüket, igyekeznek igazodni a kereslethez - állapították meg egyebek között a hatókörükbe tartozó üzemek gazdálkodását vizsgálva a fővárosi tanácsi ipari főosztályának illetékesei. a budapesti tanácsi iparban többszáz termék gyártását megszüntették az utóbbi esztendőknél.

a fővárosi finommechanikai vállalat például, hogy az autó-villamossági cikkek értékesítési gondjait oldja, áttért a villamossági szerelési cikkek, különböző speciális műszerek gyártására. ugyanez a cég kezdett az energiatakarékos program jegyében dinamikus műszaki fejlesztésbe, nagy sorozatban gyárt üzemanyag-fogyasztásmérőket, az idén hozta forgalomba az olajtüzelő berendezések fogyasztásának mérésére alkalmas műszertípusát, amely iránt már is igen nagy érdeklődés mutatkozik a határokon túl. új termékeik közé tartoznak a magyar szabadalom alapján szerkesztett - exportra szánt - gázüzemű villamosenergiatermelő-generátorok.

a termelés gazdaságosságát szem előtt tartva vásárolt külföldi gyártási eljárásokat, egyszersmind exportüzletet is kötve a fővárosi ruhaipari vállalat, növelte különleges minőségű divatos termékeinek arányát a fővárosi kézműipari vállalat. a ruházati szolgáltató vállalat az importból származó anyagokkal takarékoskodva növelte kivitelét, s a honi vásárlóknak is a külföldi szőrmeáruval vetekedő minőségű öltözékeket kínál. /mti/

-.-

bb. 4. ütemezett építőanyag szállítás békés megyében

i/bi/rj pp ie

1980. október 10.

nincs ok az aggodalomra, elegendő az építési anyag az árvíz sújtotta békés megyei területeken - tájékoztatta az mti munkatársát petrovai lászló, az építésügyi és városfejlesztési minisztérium főosztályvezetője.

/folyt.köv./

-4-

bb. 4. / ütemezett... 1. folyt./rj

a végleges kár felmérése szerint a megrongálódott házak helyrehozatala mellett összesen 718 lakás újjáépítése szükséges ezen a területen. a belkereskedelemmel és a tanácsokkal kötött megállapodás alapján az évm az építési tevékenységhez kapcsolódó anyagellátást három szakaszra bontotta. ezek szerint elsősorban a helyreállítást, másodsorban az új épületek alapozását, végül a tetőszerkezetek építését kell elvégezni. a logikai sorban is egymást követő tevékenységek szétválasztására azért volt szükség, hogy időben elkülöníthető legyen az egyes szakaszokhoz nélkülözhetetlen építőanyagok szállítása. mindezt a helyi tűzép-telepek befogadó képességének korlátozott volta indokolta. nem célszerű gerendákkal, tetőfedő anyagokkal megtölteni a raktárakat akkor, amikor az építkezések még csak az alapozásnál tartanak.

október elsejével lezárult az első szakasz, tehát befejeződtek a helyreállítások, ugyanakkor megkezdődtek az alapozási munkák. eddig mintegy 100 lakás építése indult meg, háromszáz családi ház alapozásához pedig rövidesen hozzákezdenek. a békés megyei téglagyárakban és tűzép-telepeken elegendő falazóanyagot tartalékolnak ezeknek a házaknak a felépítéséhez - az anyagokat zárolták, csak azok vehetik igénybe, akiknek árvízi helyreállításra vonatkozó építési engedélyük van. ugyancsak elegendő mész, cement, homok, nyílászáró szerkezet, és közművesítéshez szükséges termék várja a tűzép-telepeken a megrendelőket.

november elejétől folyamatosan szállítják majd a födém szerkezeteket, fenyőfűrészárut, tetőcserepeket, de már eddig is mintegy kétszáz házhoz elegendő mennyiség érkezett a megyébe. az előrelátó intézkedések, az építkezések üteméhez igazodó szállítások biztosítják, hogy az év végéig 400, a jövő év első negyedében pedig további 300 családi házba beköltözhesse az otthonukat veszett árvíz károsultak. /mti/

-.-

-5-

bb. 5. kisipari szolgáltató műhelysor épül szombathelyen

lér/st/rj ie m 1980. október 10.

tizenhét egységből álló kisipari műhelysor épül szombathelyen a derkovits városrészben. a kisipari szolgáltatóházat a tervek szerint az év végén adják át rendeltetésének. az u alaku épületben többek között műszerész, kárpitos, cipész, háztartási gépszereelő, szabó, fodrász, órás, rádió- és televíziószerelő, kézimunka előnyomó, gázöngyújtótöltő, s több kiskereskedő kap helyet.

hasonló műhelysor létrehozását tervezi a városi tanács és a kiösz a ságvári endre kisz lakótelepen és a joskar ola városrészben is. /mti/

-.-

bb. 6. gyártják a zenélő bilít

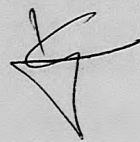
dáv/st/rj ie 1980. október 10.

az „eredményt”, madártrillára emlékeztető zeneszóval jelző, a legifjabbak szobatisztaságra szoktatásához nélkülözhetetlen edénykék sorozatgyártását kezdték meg az enyingi vegyesipari szövetkezetben. a magyar szabadalom alapján készülő különleges műanyag edénykékből 10 ezer készül el az idén, s ezek karácsony előtt már az üzletekben lesznek. jövőre megnégyszerezzi termelését az enyingi szövetkezet, ugyanis már külföldi cégek is érdeklődtek a termék iránt.

a muzsikáló műanyag edénykék a gyártók szerint segítik a szobatisztaságra szoktatást és sok fáradtságtól kímélik meg a kis-mamákat. az edénykék aljára szerelt elektronikus zenélőszerkezet ugyanis akkor kezd „trillázni”, ha folyadékkal érintkezik, s mindaddig muzsikál, míg a folyadékot ki nem öntik. /mti/

-.-

-6-

bb. 7. közvetlen információ a nemzetközi légijáratokról szegeden

dob/st/rj ie 1980. október 10.

a szegedi 10-es volán és a malév nemrég kötött megállapodása alapján közvetlen távközlési kapcsolatot építettek ki a két cég között a nemzetközi légijáratokról történő tájékoztatás meggyorsítására. a szegedi utas már jelenleg is percek alatt informálódhat arról, milyen légijáratral juthat el a kívánt külföldi uticélhoz, s azonnal lebonyolíthatja a helyfoglalást is. a megállapodás értelmében hamarosan kiépítik az első vidéki komputeres-terminálos kapcsolatot, ami még tovább javítja az információs és a helyfoglalási feltételeket. /mti/

-.-

bb. 3. árpád kori körtemplomot ujítanak fel kiszomboron

dér/st/rj ie 1980. október 10.

árpád kori körtemplom rekonstrukcióját kezdte meg a csongrád megyei kiszomboron az országos műemlékvédelmi felügyelőség, a munka előreláthatóan két-három évig tart. a régi árpád-kori rotundát leválasztják az elmúlt századokban ráépített római katolikus templomról, amelyet szintén felújítanak. a 9 és fél méteres külső átmérőjű középkori épületet a talajfelszín alatti másfél méteres mélységig kibontják, betontálcát helyeznek alá, megfelelően szigetelik, környékét pedig teraszosan parkosítják. rotunda bejáratát szembeni falát a xiv. századból származó 15 négyzetméteres freskó díszíti. /mti/

-.-

-7-

bb 9. kevesebb létszámmal korszerűbb termék, nagyobb termelési érték

ráb/um st ie

1980. október 10.

a komáromi kőolajipari vállalat régi üzemeiben ebben az öt-éves tervben 30 százalékkal mérsékeltek a feldolgozásra kerülő kőolaj mennyiségét, ennek arányban azonban nem csökkent a vállalat termelési értéke, sőt - a tervidőszak kezdete óta változatlan áron számolva - 20 százalékkal nőtt, ezt a figyelemre méltó eredményt a munkaerő ésszerű átcsoportosításával és a termékszerkezet átalakításával, korszerűsítésével érték el. többek között magasabb oktánszámú benzinek, univerzális gépzsirok és hosszabb élettartamu, jobb minőségű motorolajok gyártására rendezkedtek be, így a rendelkezésükre álló kevesebb kőolajból a korábbinál sokkal értékesebb termékeket állítanak elő.

a munkaerőgazdálkodásban már a tervidőszak elején megkezdtek a létszám tervszerű és fokozatos csökkentését, a párhuzamosságok felszámolására munkaköröket vontak össze, a vállalat szervezeti felépítésének megváltoztatásával osztályokat szüntettek meg és csökkentették az irányító egységek számát, a munkaerő előnyösebb foglalkoztatását eredményezte az is, hogy a vállalat vezetőinek ösztönzésére 70 dolgozó megszerezte a második szakmát, kiterjesztették a teljesítménybérezést, többfajta nehéz fizikai munkát gépesítettek, az almásfüzítőn épített új gépzsirüzemben a korábbinál lényegesen kevesebb dolgozó készíti az univerzális termékeket, a termelési érték jelentős növelését úgy érték el, hogy a v. ötéves tervidőszak kezdete óta négyszázzal csökkent a vállalatnál a foglalkoztatottak száma, a megszűnő munkakörökben dolgozók elhelyezkedéséről körültekintően gondoskodtak, a vállalatnál fölöslegessé vált dolgozók a környék üzemeiben, elsősorban a szolgáltató iparban kaptak munkát. /mti/

-.-

bb 10. a tervezettnél jobban bővült a tárolótér - megkezdődött a kukorica átvétele

i jf/tr um pp ie

1980. október 10.

a gazdaságok a megtermelt kukoricának 25-30 százalékát a gabonaipari vállalatoknak adják el a termék-értékesítési szerződések alapján, a fennmaradó nagyobb részt pedig a mezőgazdasági üzemek saját állatállományukkal etetik fel, illetve részben ebből fedezik a kistermelők szükségletét.

/folyt. köv./

- 8 -

8.55/um

9 30
3P

bb 10. /a tervezettnél ...folyt./um

a gazdaságok a tulajdonukban maradó kukoricának csak elenyészően kis részét értékesítik valamelyik társgazdaságnak - az idei termés kereskedelmi mérlege így vonható meg a gabona tröszt illetékeseinek tájékoztatása alapján, az elmúlt évekhez képest 1980-ban az értékesítés arányaiban változás nem várható; az állami gabonaipar továbbra is a termésnek valamivel kevesebb mint harmadával gazdálkodik.

addig azonban, a nehéznek ígérkező betakarítás során a szokásosnál nehezebb dolguk lesz nemcsak a termelőknek - akik a megkésett érés és az újabb esőzés miatt komoly időhátrányban vannak -, hanem a gabonaipari vállalatoknak is, az ipar három műszakban használja a gabona-száritó gépeket, amelyek várhatóan szünet nélkül járnak majd, összesen félmillió tonna kukoricát száríthatnak meg, biztosítva ezzel a jó minőségű tároláshoz szükséges alacsonyabb nedvességtartalmat.

az ipar októberben befejezte az ötödik ötéves terv tárolóépítési programját, amely arra volt hivatva, hogy enyhítsen a gabonaraktározás krónikus gondjain, az eredeti előirányzatot sikerült túlteljesíteni; a tervezettnél 8-10 ezer tonnával nagyobb a felépített silótér, emellett még 60-80 ezer tonna gabona tárolására további ideiglenes színeket emelnek, és részben ennek köszönhető, hogy a termést az idén is megóvhatják az időjárás viszontagságaitól, továbbra is érvényben vannak azonban a bértárolási szerződések, amelyek évek óta rendszeresek az ipari és a mezőgazdasági üzemek között.

az új kukorica átvétele megkezdődött, a szabvány, valamint az árrendelkezések változatlanok, az első tízezer tonna tételt zavartalanul fogadta az ipar, és jó részét a takarmánybolt-hálózatba irányította, így az új termés egy része rövid úton a kistermelőkhöz került, de még mindig van az ó-kukoricából tartalék, erre azokon a vidékeken van szükség, ahol egyébként is később ér be a kukorica.

a takarmányellátás országsszerte kiegyensúlyozott, nyugodt, zavartalan az állatok etetése, van elegendő keverék-takarmány is, új keverőüzem indult sarkadon, évi 120-140 ezer tonnás teljesítménnyel, mind több üzemben a sikeres rekonstrukció után várják a feldolgozandó új kukoricát.

/mti/

-.-

9.00/um

- 9 -

9 30

3P

bb 11. ötvenezer tonna koncentrátum - importot pótolnak
a tiszavidék takarmánygazdálkodási társaság termékei

end/um st ie 1980. október 10.

tiszavidék takarmánygazdálkodási társaság néven új szervezet alakult szolnok megyében. a rákóczi falvai rákóczi tsz irányításával működő társaság célja, hogy a nagy állattenyésztő körzetben megteremtse az önálló takarmányellátás alapjait, csökkentse az importot. a vállalkozáshoz eddig tizenhét termelő és forgalmazó vállalat, illetve mezőgazdasági nagyüzem csatlakozott. az együttműködéssel az eddiginél hatékonyabban kihasználják a takarmányforrásokat, s a megyében található 74. műszakonként összesen 200 ezer tonna kapacitású keverőüzemet. a phylaxia és más cégek segítségével 58 féle saját koncentrátum, keveréktakarmány recepturáit állították össze. a kísérletként eddig gyártott koncentrátumok próbaetetésének tapasztalatai azt mutatják, hogy szélesebb körű felhasználásukkal jelentősen csökkenthető az import. a társaság 1981-re ötvenezer tonna koncentrátum forgalmazását tűzte ki célul. /mti/

-.-

bb 12. őszi primőrök sárszentmihályról

dáv/um st ie 1980. október 10.

betelepítették az üvegházakat, érlelődnek az őszi primőrök a sárszentmihályi állami gazdaság inotai hajtatóházai-ban. tizenötezer négyzetméteren paradicsomot, s ugyanekkor területen őszi paprikát termesztene. a nagytestű, kaliforniai óriásnak nevezett paprikák már pirosodnak, s november közepére szedésre érnek. november végéig kezdik meg az őszi paradicsom szedését is. mindkét primőrrel december végéig tudják ellátni a környező városok üzleteit és saját szakboltjaikat. a tervek szerint paprikából háromszáz tonnányi, paradicsomból 60-80 tonnányi termésre számítanak. /mti/

bb 13. megnőtt a kistermelők telepítési kedve tokaj-hegyalján

kör/um st ie 1980. október 10.

a kistermelők megnövekedett telepítési kedvét mutatja, hogy a tokaj-hegyaljai borvidéken megalakult a harmincadik szakcsoport. a termelő- és szakszövetkezetek keretében működő társulások öt-tíz hektáros összefüggő területeken létesítenek korszerű, kordonművelésű ültetvényeket, amikhez állami támogatást, valamint hosszulejártu bankhitelt kapnak. a szakszövetkezetek ősszel és tavasszal mintegy kétszáz hektárnyi, eddig kopár területet telepítenek be furmint, hárslevelű és sárgamüskotály fajtákkal. /mti/

9.08/um

- 10 -

9.10
BP

bb 14. őszi ügyelet a mezőgép tröszt vállalatainál

i sz/gk um pp ie

1980. október 10.

péntektől várhatóan november végéig tart a mezőgép tröszt őszi ügyeleti szolgálata. az ügyeleti munkát az ország valamennyi megyéjében a mezőgép-vállalatok az őszi mezőgazdasági munkákhoz, a szántás, a vetés, a betakarítás egyes munkafázisaihoz igazítják és szükség esetén átcsoportosítják a szerelőket, szervizkocsikat. a tröszt vállalatainál a raktárakban bőséges készleteket halmoztak fel, elsősorban a vállalat gyártmányaihoz szükséges alkatrészekből, részegységekből, de igény szerint egyedi gyártásra is vállalkoznak. összesen 350 jól képzett szerelő szakembert, műszakit vontak be az ügyeleti szolgálatba, munkájukat célszerszámokkal ellátott több mint 150 szervizkocsi segíti. vállalják a gyors hibaelhárítást a cukorrépa betakarító gépeknél, a kukoricakombájnoknál, adaptereknél, szűrőknél, zöldsbetakarítóknál és a többi között a pótkocsiknál is. az újonnan beállított vagy átszerelt kombájnok esetleges hibáit gyors garanciacsoportok javítják ki.

a mezőgép tröszt ügyeleti szolgálata munkanapokon 7-17 óráig, szombaton 7-15 óráig és vasárnap 7-12 óráig hívható. /mti/

-.-

bb 15. helyzetjelentés a gázfrontról: kevesebb az üzemzavar, de még túlóráznak a szerelők

i az/s um ie

1980. október 10.

budapest belső kerületeiből - az erzsébetvárosból, a terézvárosból, a józsefvárosból és a ferencvárosból - még mindig sokan telefonálnak a gázművekhez, jelentenek üzemzavart, jóllehet az utóbbi napok másfélszáz bejelentéséhez képest péntekre a panaszáradat mérséklődését regisztrálták: mindössze kilencven helyre várják a szerelőket. az üzemzavarok oka, hogy a városi gázzal ellátott negyedben a régi vezetékek elszennyeződtek, ami eddig nem okozott gondot, de most, hogy lehűlt az idő, sokan kezdtek fűteni, a gáznyomás ingadozása, hirtelen változásai a hálózatban lerakódott port az épületek bekötővezetékeibe sodorták, a csövek sokhelyütt eldugultak.

/folyt. köv./
10.10/um

- 11 -

10.20
BP

bb 15. /helyzetjelentés...folyt./um

a fővárosi gázművek ügyelete közölte, hogy az üzemi zavarok felszámolásán továbbra is szerelők teljes gárdájával dolgozik, a munkaidőn túl, ha szükséges este 8-10 óráig. kéri a lakosság türelmét, s kivált azok megértését, akik különböző készülékhibák megjavítására várnak, ugyanis most elsősorban a nagyobb, egész lakóépületek gázellátását akadályozó hibák kijavítása a sürgető feladat. /mti/

-. -

bb 16. Lottó nyerőszámok

s um ie

1980. október 10.

a sportfogadási és Lottó igazgatóság közlése szerint a felsőcsatáron megtartott 41. heti lottósorsolás alkalmával a következő számokat húzták ki:

3, 14, 47, 75, 86

/mti/

-. -

bb 17. téli energiaellátás

i sb/pá um pp ie

1980. október 10.

a lehülés nem várta meg a hivatalos fűtési idény kezdetét, így az egyedileg fűtött lakásokban, majd pedig a budapesti távfűtő művek hőszolgáltató hálózatában is hamarabb megkezdődött a fűtés. különösen indokolt tehát a kérdés: lesz-e elegendő fűtőanyag és energia a télre? erre adtak választ az országos energiagazdálkodási hatóságnál az mti munkatársának.

a tájékoztatás szerint az ország rendelkezésre álló készletei az energiahordozók hazai termelésével és az importtal folyamatosan kiegészítve biztonságosan kielégítik a várható téli igényeket. készleteink kedvező alakulásában az energia-takarékosság eredményei is tükröződnek, hiszen mérséklődött az energiafelhasználás növekedésének üteme, tavaly semmivel sem használtunk többet, mint 1978-ban, s az idén sem várható egy százalékosnál nagyobb növekedés, a nyári idősámítás révén elért mintegy 130 millió kilowattóra villamosenergia-megtakarítás - ami 40 ezer tonna kőolajjal egyenértékű - ugyancsak a felhasználás mérséklődését segítette.

/folyt. köv./

- 12 -

11.50/um

12.05
3P

bb 17. /téli ...1.folyt./um

a hazai termelésen túlmenően téli energiaellátásunk biztosítására a tervezettnek megfelelően érkeznek a szovjetunióból a földgáz, a kőolaj és a villamosenergia, így kőolaj- és gázfeldolgozó iparunk is ütemesen gondoskodhat az ellátásról, a szolgáltatásról. a már leművelt földgázmezőkben kialakított földalatti gáztárolókat a nyáron feltöltötték; ez megkönnyíti az esetenként lökészerűen fellépő nagyobb gázfogyasztási igények kielégítését, a gáz tehát elegendő, de ez természetesen nem zárja ki az elosztóhálózatban vagy a berendezésekben váratlanul keletkező, kisebb körzeteket érintő zavarokat, amelyeknek gyors megszüntetésére egyébként készenlétben áll a gázszolgáltatók hibaelhárító szolgálata.

hasonló a helyzet a villamosenergiával, erőműveink a csucsoldai fogyasztás ellátására is megfelelő tartalékokkal rendelkeznek, s az áramtermeléshez van elegendő szén, gáz és olaj is. az országos ellátásra nagy biztonságot nyújt az európai kősz országok egyesített villamosenergia-rendszere, amely szükség esetén azonnal kiegészíthet bennünket. erőműveink és hőszolgáltató fűtőműveink a tervszerű, nyári karbantartással felkészültek a téli nagyobb igénybevételre, s gyorsjavítási szervezetük fejlesztésével az esetleges üzemi zavarok okozta szolgáltatási kiesések csökkentésére.

a háztartási tüzelőolaj-készletek a folyamatos szállításokkal kiegyensúlyozott ellátást tesznek lehetővé. az eddigi forgalom adatai szerint azonban az idén a lakosság kevesebb háztartási tüzelőolajat tárol, mint a korábbi években, pedig a célszerűség azt kívánja, hogy ne várják meg a nagy hidegeket, amikor a jegesedés és egyéb téli megpróbáltatás akadályozza a szállítást, s a kisebb kutaknál átmenetileg a kiszolgáltatásban is zavart okozhat. ezektől a bosszúságoktól, a sorbanállásoktól kímélhetik meg magukat, akik bizonyos ésszerű tartalékkal felkészülnek a télre, a központi készletek ehhez kellő biztonságot nyújtanak. üzemanyag-fogyasztásban a tél holt szezon, hiszen sok személygépkocsit leállítanak a tulajdonosok, a forgalomban maradó közúti járművek pedig benzintől és gázolajból is zavartalanul tankolhatnak.

a hagyományos tüzelőanyag-igények kielégítése érdekében több intézkedés történt. egyebek között számíthatunk arra, hogy szükség esetén szénbányászaink többlettermeléssel ismét segítséget nyújtanak. a mezőgazdasági és élelmezés-ügyi minisztérium is intézkedett, hogy erdőgazdaságaink kelendő mennyiségű tűzifát szállítsanak a tűzép-telepeknek.

/folyt. köv./

- 13 -

11.55/um

12.10
3P

bb 17. /téli ...2.folyt./um

fontos követelmény, hogy a tüzelőanyag-kereskedelem a tüzelőanyagokból, főként a keresett szénfajtákból gondos területi elosztásban szervezze meg az ellátást, hangolja össze a szállítást a csúcsszerűen jelentkező helyi igények kielégítése érdekében.

a tél természetesen növeli az ország energiafelhasználását, amire a készletek is lehetőséget nyújtanak, de semmi sem indokolhatja a pazarlást. az energiatakarékosságban elért biztató eredmények sem adhatnak okot a megnyugvásra, mert amint a nemzetközi összehasonlításból kitűnik, nálunk a fajlagos felhasználás még mindig jóval magasabb, mint néhány fejlett ipari országban. energiatakarékossági lehetőségeink tehát még mindig bőségesek, s az energiahordozók világpiaci további drágulása indokolja, hogy éljünk is ezekkel a lehetőségekkel. /mti/

-.-

bb 18. postai nagyberuházás fejeződött be győrött és mosonmagyaróvárott

cser/um ká ie

1980. október 10.

több mint félmilliárd forint értékű postai nagyberuházás fejeződött be győrött és mosonmagyaróvárott - jelentették be a soproni postaigazgatóságon pénteken rendezett sajtótájékoztatón. a két városban, valamint a körzetükhöz tartozó 34 községben több ezer új telefon-készüléket szereltek fel az elmúlt hónapokban. az új készülékek egy részét - mintegy 3 ezret - már az idén bekapcsolják a távhívó hálózatba. győrött és mosonmagyaróvárott új távbeszélő főközpontot hoztak létre. győrött eddig 5 ezer előfizetőt tartottak nyilván, a fejlesztés révén 9 ezer új készülék felszerelésére nyílt lehetőség. a város főközpontját a későbbiek során 25 ezer állomás befogadására építik ki. a fejlesztéssel a két nagyforgalmu határátkelő helyet, hegyeshalmot és rajkát is bekapcsolták a távhívó hálózatba.

a sajtótájékoztatón bejelentették, hogy tapolcán és badacsonyan a befejezéséhez közeledik az új helyi központok szerelése. a tapolcait az év végén, a badacsonyit pedig a jövő évben helyezik üzembe. /mti/

12.25/um

- 14 -

12⁴⁵
3P

bb 19. automatizált téglagyártás békéscsabán

bty/um ká ie

1980. október 10.

a dél-alföldi téglá- és cserépipari vállalat 2. számú békéscsabai gyárában befejeződött a rekonstrukció, amelynek célja, hogy a téglagyártás automatizálásával növeljék a termelést. a rekonstrukció során több mint százmillió forint értékű gépi beruházást és mintegy harmincmillió forintos építési beruházást valósítottak meg. olyan téglagyártó gépsort helyeztek üzembe, amely az eddigi mennyiség kétszeresét, évi negyvenmillió kisméretű téglát állít elő. az automatizált gyártásnál csak hetven embert foglalkoztatnak a korábbi 200-250 helyett. a gépsor további előnye, hogy a szárításhoz jóval kevesebb energia kell, mint a régi módszernél. /mti/

-.-

bb 20. amatőr képzőművészek kiállítása szegeden

dén/um ká ie

1980. október 10.

a szegedi postaigazgatóság társalgó termében pénteken amatőr képzőművészek kiállítása nyílt. postás dolgozók 53 olaj-, tempera képe, akvarellje, tusrajza és más technikával készült munkája került közönség elé. a kiállító amatőrök többsége a budapesti postás művelődési központ képzőművészeti stúdiójában és a szegedi postás képzőművészeti körben tevékenykedik, ahol megfelelő szakmai irányítással fejlesztheti képzőművészeti ismereteit. /mti/

-.-

bb 21. befejeződtek a magyar-vietnami vízügyi tárgyalások

pp/mm um ie

1980. október 10.

budapesten befejeződtek a magyar-vietnami vízügyi tárgyalások. a vietnami küldöttséget nguyen thanh binh, a vietnami szocialista köztársaság vízgazdálkodási minisztere, a magyar küldöttséget breinich miklós, az országos vízügyi hivatal elnökhelyettese vezette. az október 3-10. között megtartott tárgyalásokon áttekintették a két ország vízgazdálkodását. a vietnami küldöttség megismerkedett a vízügyi kutatásokkal és műszaki fejlesztésekkel, tájékozódott az árvízvédekezésről is. a küldöttség megtekintett több vízügyi létesítményt.

a vietnami vízügyi küldöttség pénteken elutazott hazánk-ból. /mti/

-.-

12.30/um

- 15 -

12⁴⁰
3P

bb 22. a bkv közleménye

k az/gk um ie

1980. október 10.

a budapesti közlekedési vállalat értesíti az utazóközönséget, hogy október 13-án hétfőn üzemkezdettől az 59-es és 59/a jelzésű autóbusz utvonalát - közműépítési munkálatok miatt - ideiglenesen módosítja. az utvonal: csillagtelep felé a völgy utcáig változatlan, innen a völgy utca - zrinyi utca - rákosi e. utca - kölcsény utca, majd változatlan. a tanácsház tér felé: rákosi e. utcáig változatlan, majd rákosi e. utca - rákóczi ferenc utca, majd tovább változatlan.

ugyancsak október 13-án üzemkezdettől előreláthatólag október 20-án üzemkezdéig vágányfelújítási munkák miatt a 3-as, 10-es, 10/a jelzésű villamosokat nem közlekedtetik. helyettük - villamos viteldijjal - autóbuszok szállítják az utasokat az árpád ut kereszteződése és a meyeri csárda között.

csatornaépítési munkálatok miatt ideiglenesen módosítják október 13-tól a 88-as autóbusz utvonalát. az utvonal mindkét irányban: szabadság utca - petőfi utca - baross utca - ady endrő utca - csata utca - marx károly utca, innen változatlan.

október 13-tól 16-ig 8.05 órától 12.50-ig szigetcsépmárton és szigetcsépalomások között, valamint október 17-én és 20-án 8.30 órától 12.35-ig szigetcsépalomások között pályafenntartási munkálatok miatt szünetel a hév-forgalom, a szerelvények helyett - hév-viteldijjal - autóbuszok közlekednek.

a bkv közli továbbá, hogy felsővezeték- és vágányjavítási munkák miatt október 13-án, hétfőn 19 órától 14-én 3.40 óráig villamos viteldijjal autóbuszokat közlekedtet a használtcikk-piac és az örs vezér tér között, a 13-as villamosok vonalán, valamint az 52-es villamosok helyett a pacsirta-telep és a határ ut között.

október 14-én, keddről szerdára és 16-án, csütörtökről péntekre virradó éjjel - este 10-től hajnali 4-ig - a mező imre ut - salgótarjáni ut kereszteződése és az éles sarok között a 28-as villamosok helyett szintén autóbuszok közlekednek villamos viteldijjal. ugyancsak autóbuszok bonyolítják le a forgalmat október 15-én, szerdán délelőtti fél 9-től délután 2 óráig a bosnyák tér és az örs vezér tér között közlekedő 62-es villamosok helyett, továbbá október 18-án, szombaton délelőtti fél 9-től délután 3-ig a használtcikk-piac és pestimre között közlekedő 51-es villamosok helyett, ezenkívül október 19-ről 20-ára, azaz vasárnapról hétfőre virradó éjjel 22 órától 4 óráig az erzsébet királyné uti aluljáró - kossuth tér között, illetve a garay utca - kossuth tér között a 70-es, 78-as trolibuszok vonalán. /mti/

12.35/um

- 16 -

12¹¹
3P

bb 23. elhunyt lászló ferenc

mm um dg ie

1980. október 10.

lászló ferenc, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1931. óta volt tagja a pártnak, életének 79. évében elhunyt. hamvasztás utáni búcsúztatása október 15-én 3 órakor lesz a rákoskereszturi új-köztemetőben.

az mszmp x. kerületi bizottsága

/mti/

-.-

bb 24. angol egyházi nőküldöttség látogatása

i me/tr um dg ie

1980. október 10.

a magyar nők országos tanácsának meghívására angol egyházi nőszervezeti küldöttség tartózkodott hazánkban. egyhetes látogatásuk során megtekintették a főtí gyermekvárost, a debreceni református kollégiumot, felkerestek több gyermekintézményt, majd találkoztak a magyar nők országos tanácsának vezetőivel. fogadta a küldöttséget straub istván, az állami egyházügyi hivatal elnökhelyettese./mti/

-.-

bb 25. balesetek

mm um ie

1980. október 10.

siófok belterületén magyarosi jános 25 éves hegesztő, helyi lakos motorkerékpárjával elütötte a vele szemben kerékpározó parragi andrás 43 éves csoportvezető helyi lakost. magyarosi a helyszínen meghalt, parragi súlyos sérülést szenvedett.

derecske külterületén borsos istván 19 éves felszolgáló helyi lakos személygépkocsijával elütötte az uttesten áthaladó szőlősi imre 74 éves nyugdíjas helyi lakost, aki a helyszínen meghalt.

tata belterületén üveg ferenc 55 éves ács, helyi lakos segédmotoros kerékpárjával nekiütökött egy előtte lassító tehergépkocsinak és olyan sérülést szenvedett, hogy a kórházba szállítás után meghalt. a vizsgálat eddigi megállapításá szerint üveg ferenc nem tartott kellő követési távolságot.

x x x

/folyt.köv./

- 17 -

12.45/um

13¹¹
3P

bb 25. /balesetek...folyt./um

csornán a felszabadulás mgtsz telephelyén egy szállítószalag szétszerelése közben a leszerelt szalag potyondi imre 34 éves gépészre esett, aki a helyszínen meghalt.

budapesten a XXI. kerületben a gubacsi hid alatt egy tehervonat a síneken álló markológépnek ütközött. az ütközés következtében siroki ferenc 52 éves vontatóvezető, budapesti lakos a helyszínen meghalt, egy személy súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. a társadalmi tulajdonban jelentős kár keletkezett. /mti/

-. -

bb 26. megalakult a mtesz budapesti intéző bizottsága

t mg/um pp ie

1980. október 10.

megalakult pénteken a műszaki és természettudományi egyesületek szövetségének budapesti intéző bizottsága. az új bizottság feladatai közé tartozik a jövőben, hogy a mtesz sajátos eszközeivel segítse a főváros építési, közlekedési és más infrastrukturális céljainak megvalósítását és üzemi bizottságai révén részt vegyen a vállalatok műszaki és gazdaságpolitikai feladatainak megoldásában.

a budapesti intéző bizottság megalakítását az indokolta, hogy a mtesz csaknem ezer üzemi csoportjából mindössze hatvan működik budapesten, ami azért kevés, mert a fővárosban összpontosul az ipari termelés negyven százaléka. a több mint százhetvenezer műszaki értelmiséget tömörítő mtesz egyesületek vidéken már eredményesen segítik a megyék, városok építési, közlekedési és egyéb feladatainak megvalósítását. a fővárosban azonban jobbára csak esetlegesen foglalkoztak hasonló feladatokkal. az intéző bizottság megalakítása megteremti a szervezeti feltételeket ahhoz, hogy az egyesületek budapesten is részt vehessenek az alkotó munkában. a tervek szerint budapest nagy üzemeiben sorra alakulnak majd a mtesz üzemi szervezetei, ami jelzi, hogy az üzemi tevékenység fejlesztése egyre inkább az egyesületi munka középpontjába kerül. az üzemi tevékenység célja az, hogy támogassák az adott üzem műszaki és gazdaságpolitikai feladatainak végrehajtását, mégpedig az ott dolgozó szakemberek bevonásával, mozgósításával. a segítségnyújtás formája például az információáramlás megszervezése, a vállalati rövid- és középtávú tervek véleményezése, vagy a fiatal mérnökök, közgazdászok diplomamunkájának hasznosítása, a kallódó értékek fölmerése.

/folyt.köv./

- 18 -

12.50/um

13²⁰
BP

bb 26. /megalakult a mtesz...folyt./um

ami a rendezvényeket illeti, az üzemi mtesz egyesületek nemcsak különféle szakmai viták rendezésében tűnnek majd föl, de határozott elképzelés, hogy egy-egy gyári feladat végrehajtására is - például új berendezések üzembehelyezésére vagy éppen balesetvédelmi eszközök tervezésére - mozgósítsák az üzemi értelmiségieket.

a budapesti intéző bizottság elnökévé horgos gyulát választották. az alakuló ülésen felszólalt bozsó lászló, a budapesti pártbizottság titkára is. /mti/

-. -

bb 27. időjárásjelentés

um

1980. október 10.

a meteorológiai intézet jelenti pénteken délben:

időnként kissé felszaukadozó felhőzet

az európa felett elterülő alacsony nyomású mezőben több, önálló ciklon-centrum fedezhető fel. ezek áramlási rendszerre, a kontinens déli részének kivételével mindenütt változókéony, jobbára csapadékos őszi időjárást alakított ki. a hőmérséklet csúcserkéi több fokkal elmaradnak a sok évi átlagtól. a kárpátok térségének időjárását is az előbb említett ciklon örvények határozzák meg.

hazánkban csütörtökön jobbára borult idő volt. az ország egész területén esett az eső. a lehullott csapadék mennyisége a dunántul délnyugati részén sok helyen meghaladta a 15 mm-t is, így például homokszentgyörgyön 22, somogy-szobon 20, ezenkívül még a kékesen mértek 23 mm esőt. nyírlugoson pedig zivatart figyeltek meg. az ország nyugati és keleti felének hőmérsékleti csúcserkéi között nagy különbség alakult ki. így nyugaton 8 és 17, keleten pedig 20 és 25 fok között volt a legmagasabb nappali hőmérséklet.

péntek hajnalra 3, 10 fokra csökkent a hőmérséklet. a délelőtti órákban még mindig sok helyen esett az eső. a hőmérséklet 11 órakor 7 és 11 fok között volt.

/folyt.köv./

- 19 -

13.00/um

13²⁰
BP

bb 27. /időjárás...folyt./um

... budapesti csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 9,3 fok volt, ez 3,4 fokkal alacsonyabb mint a sok éves átlag.

a fővárosban ma 12 órakor 8 fokot mértek, a tengerszintre átszámított légnyomás 1007 mb, gyengén süllyed.

a duna budapestnél 159 cm, a víz hőmérséklete 11,8 fok.

várható időjárás szombat estig:

pénteken borult idő, sokfelé esővel, záporral, szombaton nyugaton átmenetileg felszakadozó felhőzet, kevesebb helyen eső. hajnalban párásság, szélvédett helyen köd, időnként megélénkülő északi, északkeleti szél, a várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet nyugaton 2, 5, másutt 5,10 fok között, a legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 10, 15 fok között. /mti/

bb 28. raktártűz sátoraljauhelyen

i az/gk um ie

1980. október 10.

pénteken kora hajnalban sátoraljauhelyen a „hegy-alja”, ruházati szövetkezet pinceraktárában tűz ütött ki. a helyszíntre érkező tűzoltóegységek rövid idő alatt elfojtották a lángokat, s a raktárban tárolt áru túlnyomó többségét sikerült megmenteni, azonban így is jelentős kár keletkezett. a tűz okait vizsgálják. /mti/

bb 29. vendéglátó kombinát nyílt hódmezővásárhelyen

dobó/um st

1980. október 10.

hódmezővásárhelyen pénteken megnyitották a csongrád megyei vendéglátó vállalat tiszta nevű vendéglátó kombinátját. másfélezer négyzetméter alapterületén 280 személyes éttermet és presszót alakítottak ki, nyári kerthelyiséggel, az étterem 3000 adagos konyhája oldja meg a helybeli diákok étkeztetését is. /mti/

14.00/um

- 20 -

14.50
3P

bb 30. tovább nő a kisiparosok szerepe a szolgáltatásban

t os/gk um pp ie

1980. október 10.

az utóbbi évtizedekben örvedetesen emelkedett a kisiparosok száma, jelenleg már több mint 100 ezren végeznek szolgáltatás és árutermelő tevékenységet. a lakossági szolgáltatások felét a kisiparosok látják el. munkájuk értéke tavaly meghaladta a 17 milliárd forintot. néhány ágazatban, így például az építőipari javításokban tevékenységük meghatározó, a lakáskarbantartásnak 86 százalékát végzik el. a magánérből épülő lakások 60 százalékánál pedig a kisipar teljes vagy részleges kivitelezőként működik közre.

pénteken a kiesz országos választmányának ülésén, amelyen részt vett Kovács Antal, az MSZMP KB osztályvezetője, villányi Miklós pénzügyminiszter-helyettes és Dobrotka László könnyűipari miniszter-helyettes is, a kisipar eddigi eredményeinek tükrében megtárgyalták a szolgáltatásoknak a valóságos társadalmi igények növekedésével összhangban történő fejlesztését.

a VI. ötéves tervidőszakban az eddigieknél is nagyobb feladatok hárulnak a kisiparra mind a lakossági szolgáltatások, mind pedig a háttérpári igények kielégítésében. legfontosabb a még ellátatlan területek: a kistéleplések, a lakótelepek, valamint a kiemelt idegenforgalmi és üdülterületek szolgáltatási hálózatának kialakítása, illetve bővítése. az építőipari szolgáltatásokban, elsősorban a lakáskarbantartásban továbbra is döntő szerepet vállalnak a kisiparosok, s az eddigieknél nagyobb arányban veszik ki részüket a gépjárműjavításból, a textil- bőr-ruházati és cipőjavításból. jól szolgálják ezt azok az új szolgáltatási formák, amelyek bevezetését már megkezdték. az országban jelenleg 30 kisipari szolgáltatóház működik, a jövőben - főként a nyugdíjasok és a munkaviszony mellett ipart gyakorlók foglalkoztatásával - a hálózatot tovább bővítik. a szolgáltatások színvonalának emeléséhez, a minőség javításához elengedhetetlen a műszaki-technikai feltételek javítása, valamint az állami és szövetkezeti szolgáltató szervezetekkel való szorosabb együttműködést.

a választmányi ülés résztvevői hangsúlyozták: életszínvonal-politikánk megvalósításának fontos eszköze a kisipar szolgáltató és árutermelő tevékenysége, amelyben mint a népgazdaság egyéb ágazataiban is, előtérbe kerül a termelékenység növelésének igénye. leszögezték: a nagyobb és szélesebb körű feladatok ellátásához szükségessé válik a kisipar gazdasági és jogi szabályozóinak módosítása is, amely egyebek közt az iparkiváltás megkönnyítését s az ösztönzőbb adórendszer kialakítását jelenti. /mti/

14.00/um

- 21 -

14.50
3P

bb. 31. zobáki siker: 2,4 millió tonna feketeszen - teljesítették v. ötéves tervüket

han/ká/gw kz

1980. október 10.

pénteken hajnalban, feldiszipított csille hozta napszintre a komlói zobák-bányából az v. ötéves terv teljesítéséhez még hiányzó utolsó adag szenet. a mecseki szénbányák legfiatalabb és legmélyebb termelőüzemének dolgozói így 82 nappal rövidítették az öt észtenőre ütemezett 2,4 millió tonna szén kitermelésének idejét.

a déli műszakváltáskor moórber jános, komló tanácsának elnöke köszöntötte a bányászokat a szép siker alkalmából. az ünnepi gyűlésen ott voltak azok a nyugdíjasok is, akiknek részük volt abban, hogy a vállalat mélyművelésű bányái között e program teljesítésében zobák került az élre, amely köztudottan természeti körülmények okozta nehézségek közepette termeli a kokszolásra alkalmas feketeszenet. az 1964 óta működő bánya a legsikeresebb tervidőszakot zárja. ennek jellemzője a fokozott műszaki fejlesztés, a nagyteljesítményű gépek munkába állítása volt. a munkahely gyarapodása mellett a bányászok életkörülményei is tovább javultak. öt év alatt háromszáznegyvenen jutottak új lakáshoz. a zobákiak társadalmi munkával segítették üzemük és a város gyarapodását, szűlését. a brigádok 121.000 órát áldoztak szabad idejükből és társadalmi munkájuk értéke elérte a 15 millió forintot.

a bányászok az év végéig, várhatóan 110.000 tonna jó minőségű feketeszenet adnak terven felül./mti/

bb. 32. julius fucik-érdeméremmel

i/gw kz

1980. október 10.

tüntette ki a nemzetközi ujságíró szervezet a száz esztendő magyar távirati irodát. a kitüntetést pénteken jiri kubka, a nusz főtitkára adta át.

jiri kubka megbeszéléseket folytatott az intézmény vezetőivel a nemzetközi ujságíró szervezet és az mti együttműködéséről, a többi között a fejlődő országok hírügynökségi munkatársainak magyarországi képzéséről. jelen volt király andrás, a muosz főtitkára is./mti/

14. 14/gw

14¹⁰
3P

- 22 -

bb 33. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 14 óráig

um

1980. október 10.

1. a nőtanács ankétjának tapasztalatai
2. fogyatékos gyermekek üdültetése
3. a tanácsi ipar törekvései
4. ütemezett építőanyag szállítás békésben
5. kisipari szolgáltató műhelysor épül szombathelyen
6. gyártják a zenélő bilit
7. a szegedi 10-es volán és a malév megállapodása
8. árpádkori körtemplomot ujitanak fel kiszomboron
9. jó munkaerőgazdálkodással korszerűbb termék, nagyobb termelési érték a komáromi kőolajipari vállalatnál
10. megkezdődött a kukorica átvétel
11. importpotló termékek a tiszavidék takarmánygazdálkodási társaságnál
12. őszi primőrök sárszentmihályról
13. megnőtt a kistermelők telepítési kedve tokaj-hegyalján
14. őszi ügyelet a mezőgép tröszt vállalatainál
15. kevesebb a gáz-üzemzavar budapesten
16. lottó nyerőszámok
17. téli energiaellátás
18. postai nagyberuházás befejezése győrött, mosonmagyaróvárott
19. automatizált téglagyártás békéscsabán
20. amatőr képzőművészek kiállítása szegeden
21. befejeződtek a magyar-vietnami vízügyi tárgyalások
22. a bkv közleménye
23. elhunyt lászló ferenc
24. angol egyházi nőküldöttség látogatása
25. balesetek
26. megalakult a mtesz budapesti intéző bizottsága
27. időjárásjelentés
28. raktártűz
29. vendéglátó kombinát nyílt hódmezővásárhelyen
30. tovább nőtt a kisiparosok szerepe a szolgáltatásban
31. teljesítette v. ötéves tervét a zobák-bánya /h. jav./
32. fucik érdemérem az mti-nek
33. hírjegyzék

14. 20/um

- 23 -

14¹⁰
3P

bb. 34. automatikus mérőrendszerek, turisztikai adatgyűjtés - befejeződött a szocialista országok meteorológiai konferenciája

t/mg/jk/pp/gw kz

1980. október 10.

befejezte ülését pénteken a thermál szállóban a szocialista országok meteorológiai szolgálatainak együttműködését irányító igazgató konferencia. az ötnapos tanácskozáson bulgária, cseh-szlovákia, a koreai ndk, kuba, lengyelország, magyarország, mongólia, az ndk, románia, a szovjetunió és vietnam meteorológusai vettek részt. megtárgyalták a szolgáltatokat érintő legfontosabb technikai kérdéseket, és meghatározták a közeljövő együttműködési terveit. a tanácskozáson született megállapodásokat a konferencia szekcióvezetői, témafelelősei foglalták össze az mti munkatársának.

a meteorológiai tevékenység leginkább hagyományos területe a talajközeli időjárás megfigyelése és műszeres mérése. az ehhez szükséges műszerek, berendezések elve és formája már több mint száz évvel ezelőtt kialakult, a szakembereket főként az adattovábbítás, -feldolgozás és -felhasználás automatizálása foglalkoztatja. a szocialista országokban már működnek adattovábbító és -feldolgozó rendszerek, most az a terv, hogy ezekhez automatikus mérőrendszereket kapcsoljanak. ezeket a rendszereket, a mostani megállapodás szerint szocialista kooperációban gyártott műszerekkel, egységekkel szerelik föl.

a hagyományos meteorológiai megfigyelések kiegészítésképpen az utóbbi két évtizedben a műholdak mellett egyre széle-

sebb körben terjednek el egyedi mérő-megfigyelő eszközök is. ilyen például az időjárás-radar, amely a felhőzet folyamatos megfigyelésére alkalmas. erről a fontos eszközről igen sok szó esett a konferencián. Európában mintegy másfélszáz időjárás-radart használnak; ezek jelentős részét a szocialista országok meteorológiai szolgálatai, mégpedig hálózatszerűen, azaz rendszerbe kapcsolva. erre világszerte kevés példa akad. a szocialista országok meteorológusai a radarok egységesítését, és a radarhálózat további fejlesztését tüzték ki célul.

az egységesítés egyébként is minden szekcióban szóba került. ez érthető, hiszen minden ország érdeke, hogy a gazdaság különböző ágazatait használható meteorológiai információkkal lássák el. az egyik ilyen feladat az építészet számára fölhasználható meteorológiai információs rendszer kialakítása. ide tartozik az a lakosságot is érintő terv, miszerint a közeljövőben összeállítják a szocialista országok fontosabb üdülésterületeinek éghajlati adatgyűjtését. e gyűjtésből a turista minden olyan adatot kiolvashat majd, amelyre csak szüksége lehet elutazása előtt, és után. /mti/

14.40gw

15.30
3P

- . -
- 24 -

bb. 35. pályakezdő fiatalokat köszöntöttek csepelen - több szakmunkás jelentkezett a hiányszakmákban

t/sz/pá/sc/gw kz

1980. október 10.

több mint 500 pályakezdő fiatalot köszöntöttek pénteken ünnepélyesen a csepel vas-és fémművekben. csepelen hagyomány, hogy ősszel ünnepélyesen „beiktatják”, új munkahelyükre a kezdő fiatalokat.

az ötszáz új csepeli dolgozó közül 52-en végeztek egyetem, csaknem ugyanannyian főiskolát, több mint százán gimnáziumot, illetve szakközépiskolát, és mintegy 300 a szakmunkások száma. örvendetes, hogy a szakmunkások közül sokan jelentkeztek az ugynevezett hiányszakmákra például öntő, forgácsoló, vilamosgépszerelő munkakörbe. a gyár vezetői külön is ösztönzik az új csepeli dolgozókat, hogy az ilyen keresett szakmákba jelentkezzenek, az átlagosnál gyorsabban segítik őket lakáshoz, a kohász szakmákban kordedvezményes munkakörbe kerülhetnek, évente ruházati juttatást kapnak. ezen kívül magasabb műszakpótlékban részesülnek és esetleges továbbtanulásukat ösztöndíjjal támogatják. /mti/

bb.36. ipari hulladékból értékes nyersanyag - országos bemutató a pernye hasznosítására

ráb/st/gw kz

1980. október 10.

egy szinte kifogyhatatlan ipari hulladék, az erőművekből kikerülő pernye hasznosításáról rendeztek országos bemutatót tatabányán az utépitésben érdekelt kutatóintézetek és vállalatok szakembereinek. néhány évvel ezelőtt az országban elsőként komárom megyében kezdte meg a közúti igazgatóság a pernye alkalmazását utak építésénél. mészhidrát és kavics hozzáadásával építik be az utak alapjába a drága cementet helyettesítő pernyét, amelyből másfél-két tonnával egy tonna cementet lehet megtakarítani. az öt évvel ezelőtt épített első komárom megyei „pernyés”, utak beváltak, kitűnően bírják súlyos mezőgazdasági gépek terhelését is, a téli fagy nem tesz kárt bennük. a frissen beépített és tömörített réteg mechanikailag olyan stabil, hogy az újonnan épített pernyés szakaszokon a forgalom szinte azonnal megindulhat. az eljárást nemcsak új utak építésénél, hanem a meglévők szélesítésénél, a régi burkolatok megerősítésénél is alkalmazzák. komárom megyében eddig 320.000 négyzetméternyi utófelületet burkoltak pernyésbetonnal, s ilyen módon 10 millió forint értékű cementet megtakarítottak.

az országos tapasztalatcsere több mint 200 résztvevőjének bemutatták a bánhidai erőműnél épített pernyekinyerő és keverő berendezést, amely mintául szolgál az ország többi széntüzeléses erőművének is. a komárom megyei kedvező tapasztalatok alapján már három másik megyében is megkezdtek és további helyeken tervezik a pernye hasznosítását az utépitéseknél. a hőerőművek környékén az elmúlt évtizedekben 60 millió tonna ilyen hulladék gyűlt össze, ami évente 5 millió tonna friss anyaggal gyarapodik. a rendelkezésre álló pernyének jelenleg még csak nyolc százalékát hasznosítják. /mti/

14.48/gw

15.35
3P

- . -
- 25 -

bb. 37. a bihari nagy-sárrét története - kiállítás püspökladányban

szü/st/gw kz

1980. október 10.

a bihari nagy-sárrét története a lecsapolástól 1914-ig címmel nyílt állandó kiállítás pénteken délután a püspökladányi karacs ferenc muzeumban. a kiállítás gazdag anyaga sokrétűen dokumentálja, hogyan változott meg a lecsapolás után a sárrét és lákóinak élete, hogyan szűnt meg a vízi világ és hogyan honosítottak meg új foglalkozási ágak. a kiállítás egy részét a sárrét gazdag népművészetének szentelték. /mti/

bb. 38. megalakult a baranya-somogy megyei határmenti árucsereforgalmi társaság

han/st/gw kz

1980. október 10.

baranya és somogy ötvenhárom termelő és kereskedelmi vállalatának, illetve szövetkezetének részvételével együttműködési társaság alakult pénteken pécsen, a határmenti árucsereforgalom további fellendítésére.

az alakuló közgyűlésen a társaság létrehozását kezdeményező konsumex külkereskedelmi vállalat vezérigazgatója, tóth lászló, elmondta: a határmenti árucsereforgalom fejlesztésének egyik fontos eszköze együttműködési társaságok alakítása a határmenti megyék gazdasági szerveinek részvételével. az ellátás javítása és a választék bővítése mellett ezek a társaságok elősegíthetik a szabad exportkapacitások hasznosítását, a kölcsönös előnyökön alapuló termelési kooperációk kialakítását is a szomszédos országokkal.

a dél-alföldi árucsereforgalmi társaság már augusztusban megalakult s még az idén hasonló társaságot hoznak létre vas és zala megyében. /mti/

bb. 39. kottél a lengyel nagykövetségen

t/km/jk/dg/gw kz

1980. október 10.

zbigniew ohanowicz altábornagy, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövetségének katonai és légügyi attaséja a lengyel néphadsereg megalakulásának 37. évfordulója alkalmából pénteken kottélt adott, amelyen - oláh istván vezérezredessel, a magyar néphadsereg vezérkari főnökével, honvédelmi miniszterhelyettesel az élen - megjelent a tábornoki és a parancsnoki kar, valamint a társ fegyveres testületek számos képviselője. ott volt tadeusz pietrzak, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövete, a külképviseletek több vezetője, véderő-, katonai és légügyi attaséja. jelen volt vlagyimir szivenok, az ideiglenesen hazánkban állomásozó szovjet déli hadseregcsoport parancsnoka.

/mti/
15.11/gw

- 26 -

vezérezredek

15.10
8P

bb. 40. kiállítás öt évszázad térkepeiből

tóa/gw

1980. október 10.

térképtörténeti kiállítás nyílt pénteken a zalaegerszegi göcseji muzeumban. a tárlat 1528-tól napjainkig mutatja be a zala megyéről zömében kéziratos - gyakran művészi kivitelű - technikával készült térképeket. a közgyűjteményekben őrzött anyag legértékesebb darabjai a vízszabályozásokat, köztük a balaton vízszabályozását ábrázoló, kézzel rajzolt térképlapok. a megyei levéltárban fennmaradt zalaegerszeg első városrendezési tervét ábrázoló kéziratos térképlap is, amelyet az 1826. évi tüzvész után készítettek. a kiállításon helyet kaptak a legszebb európai térképatlaszok és a térképészetben az elmúlt századok során használt mérő-és rajzeszközök, geodéziai és kartográfiai műszerek is. /mti/

bb. 41. budapest hatodik öt éves tervének koncepciójáról tárgyalt a fővárosi tanács

t/don/gg/gw kz

1980. október 10.

budapest fejlesztésének vi. öt éves terv időszakára szóló koncepcióról tárgyalt pénteken szépvölgyi zoltán tanácselnök vezetésével - a fővárosi tanács.

budapest kiemelt fejlesztése a hatodik öt éves tervidőszakban is folytatódik, ám a különböző ágazatokon belül eltérések lesznek; így például javul majd az egészségügyi ellátás, ugyanakkor kevéssé lehet számolni a kereskedelmi hálózat bővítésével. a legfontosabb feladat 1981. és 1985. között is a lakásépítés marad.

mint békesi lászló elnöke helyettes az előterjesztéshez fűzött szóbeli kiegészítésben hangsúlyozta, a tervező munka napjainkban ahhoz a szakaszához érkezett, amikor már összefoglalhatók az elkövetkezendő öt esztendő legfontosabb városfejlesztési feladatait megalapozó elképzelések, a további tervező munka alapjául szolgáló koncepciók. az előterjesztés a realitásokra, a lehető legoptimálisabb arányok kialakítására és a leggazdaságosabb megoldásokra való törekvést tükrözi. tartalma egybecseng a kiemelt társadalom-és életszínvonalpolitikai célokkal, figyelembe veszi a főváros sajátos helyzetét, a lakosság ellátásában tapasztalható régi-és újkeletű feszültségeket. mindezek alapján helyezi a feladatok élére a lakáshelyzet javítását, ezen belül a lehető legtöbb lakás felépítését, és az ellátási színvonal megőrzését.

/folyt. köv./
15.41/gw 17.
16⁰⁰

- 27 -

bb. 41. /budapest hatodik öt éves1.folyt./gw

a koncepció a hatodik öt éves terv időszakára összességében mintegy 90.000 új lakás felépítését tűzi célul; ezen belül azzal számol, hogy csökkeni fog az állami erőforrásból készülő otthonok száma, de ugyanakkor több, különböző formában megvalósuló magánérs lakás kerül tető alá, az ésszerűség határain belül az olcsóbb, a gazdaságosabb megoldásokra törekszenek és csökkenteni kívánják a szanálás arányát, a lakótelepeken nélkülözhetetlen a közmű- és a közlekedési hálózat fejlesztése de, mint hangsúlyozták, ebben a vonatkozásban sem szabad megfélekedni a taksarékosságról, ezért a lakásépítési helyek kiválasztásánál előnyben részesülnek azok a fővárosi területek, amelyeknél részben vagy egészben már megvannak az alapközművek és ahol kevés lakóházat, létesítményt kell lebontani, ugyanígy fontos a lakásgazdálkodás javítása, a nagyobb és a kisebb alapterületű lakások cseréjének tervszerűvé és szervezetté tétele, a lépcsőzetes lakáscserék körének bővítése, valamint a lakáselosztás társadalmi ellenőrzésének kiterjesztése.

a koncepció szerint javul a fővárosi lakosság egészségügyi ellátása, az e cél érdekében elvégzendő feladatok közé sorolták, hogy a főváros egész területén azonos szintre kell hozni az alapellátást, létre kell hozni az ehhez szükséges körzeti és szakorvosi rendelőintézeteket, a fekvőbeteg-ellátás feltételeit új kórházi pavilonok kialakításával javítják és korszerű orvosi műszerparkot hoznak létre, növelik a szociális otthonok számát is.

a tervidőszakban a bölcsődés- és az óvodáskorú gyermekek száma csökken, az általános iskolás-korúak ugyanakkor ugrásszerűen nő. óriási feladat lesz a gyerekek elhelyezése mind az óvodákban, mind a tanintézetekben, éppen ezért a rendelkezésre álló pénzeszközökből - a lakásépítések és az egészségügyi ellátás javítása mellett - nagy hányadot fordítanak a gyermek- és oktatási intézmények létesítésére, a meglévők bővítésére, ezzel együtt a lakótelepen élő családok egy részének számolniuk kell azzal, hogy gyermekük nem a legközelebbi óvodába, bölcsődébe, iskolába jár majd.

a hatodik öt éves terv időszakában - miként a tanácsülésen bejelentették - olyan nagy beruházások készülnek el, mint a napi 140.000 köbméter kapacitású szeméttisztító, az észak-pesti biológiai szennyvíztisztító, az észak-déli metró deák tér - élmunkás tér, valamint az élmunkás tér - árpád-híd közötti szakasza, megtörténik az árpád-híd bővítése, a flórián tér rendezése, élkeszül a hungária körút egy szakasza, az m 3-as autópálya fővárosi bevezető szakasza, valamint a budapesti nagy sportcsarnok.

/folyt.köv./
15.46/gw

- 28 -

16.05

17.
⊗

bb.41. /budapesti hatodik öt éves2.folyt./gw

több mint 2.000 ágygal gyarapodik a kórházi ágyak száma és több mint 1.100 új tanteremmel bővül az általános iskolai hálózat, nagy lakásépítések lesznek békásmegyeren, újpesten, kispeszen, lőrincen, rákoskeresztúron, és hozzáfognak a káposztásmegyeri és a gazdagréti lakótelepek építéséhez is.

az előterjesztett koncepciót a fővárosi tanács elfogadta, megszavazta a testület budapesti agglomeráció távlati közlekedésfejlesztési koncepcióját is, az utóbbiból kitűnik: a következő években mindinkább a metró és a gyorsvasúttá fejlesztendő hÉvonalak alkotják a budapesti tömegközlekedés gerincét, e hálózatra fűzik fel a nagyforgalmu villamos- és a gyors-, illetve expressz autóbuszok vonalait. /mti/

bb. 42. új vizsgálati módszerek a tüdő betegségeinek korai felismerésére - tudományos ülés tatabányán

ber/st/gw kz

1980. október 10-

a tbc-s megbetegedések csökkenésével egyidejűleg hazánkban is tapasztalható az idült hörghurutos, az asztmás megbetegedések terjedése, és növekszik a tüdődagaganatos betegek száma is, hogyan lehet az új diagnosztikai vizsgálati módszereket hasznosítani ezekenél a megbetegedéseknél? - erről kezdődött kétnapos tanácskozás a korányi frigyés tbc és tüdőgyógyász társaság rendezésében pénteken tatabányán, azért választották színhelyül a bányászvárost, mert a legszennyeződés miatt itt viszonylag sok bronchitiszes megbetegedés, ugyanakkor a tüdőgyógyintézet bronchológiai osztályán magas szinten folyik a gyógyítás.

a tudományos ülésen, amelyet dr. hutás imre egészségügyi miniszterhelyettes nyitott meg, több mint 150 neves hazai, valamint ndk-beli, lengyel és jugoszláv szakember vesz részt, mintegy félszáz előadás alapján megvitatják, hogy a már jól bevált eljárások mellett milyen új vizsgálati módszerek járulhatnak hozzá a betegségek korai felismeréséhez, csaknem minden megyeszékhely rendelkezik már például a bronchológiai vizsgálatoknál is jól hasznosítható izotóp laboratóriummal, egy másik alkalmazható módszer, az ugynevezett andiográfiás eljárás, amikor az érbe fecskendezett anyag segítségével a röntgenkép ad felvilágosítást az esetleges elváltozásokról, várhatóan nagy eredményeket hozó eszköz lesz ezen a területen is a komputeres rétegfelvételező, amelyet néhány nagy hazai intézetben, klinikán már használnak, elsősorban agyvizsgálatokhoz, a nagyértékű készülék hazai gyártását a medicor megkezdte. /mti/

16.20/gw

- 29 -

16.05

17.
⊗

bb. 43. bethlen gáborra emlékeztek hódmezővásárhelyen

dén/st/gw kz

1980. október 10.

a hazafias népfront országos tanácsának bethlen gábor emlékbizottsága pénteken tudományos konferenciát rendezett hódmezővásárhelyen, a nagy fejedelem születésének négyszázadik évfordulója alkalmából. az előadók - keserü bálint, az irodalomtudományok kandidátusa, c. wilhelmb gizella művésztörténész, czine mihály, az irodalomtudományok doktora, valamint bobrovsky ida művészettörténész - szaktudományuk kutatási eredményeit összegezve szóltak bethlen gábor országépítő tevékenységéről, művészet-és tudománypártolásáról. alakjának az irodalomban és a képzőművészetben való jelentkezéséről.

ezután szabó g. lászló a csongrád megyei tanács elnökhelyettese ismertette az évforduló alkalmából középiskolai tanulók részére meghirdetett országos történelmi pályázat eredményét. 86 dolgozat szerzői közül első díjat nyert radányi lászló, a miskolci kilian györgy gimnázium, őze sándor, a hódmezővásárhelyi bethlen gábor gimnázium és halász éva a debreceni bethlen gábor közgazdasági és postaforgalmi szakközépiskola tanulója. hárman kaptak második díjat és 36-an könyvjutalmat.

ba 46 iskolából beküldött

a tudományos konferencia után a hódmezővásárhelyi bethlen gábor gimnáziumban ünnepélyesen leleplezték a névadó szobrát, pátzay pál szobrászművész alkotását. itt pach zsigmond pál akadémikus a bethlen gábor emlékbizottság elnöke mondott beszédet.

imen felhasználható: 19 órától!

este a városi petőfi művelődési központban neves előadó művészek közreműködésével rendezett irodalmi és zenei műsorral emlékeztek meg bethlen gábor születésének négyszázadik évfordulójáról. /mti/

bb. 44. hazaérkezett bulgáriából a kneb küldöttsége

k/az/gk/dg/gw kz

1980. október 10.

pénteken hazaérkezett a bolgár népköztársaságból a központi népi ellenőrzési bizottság küldöttsége. a delegáció - szakali józsef államtitkárnak, a kneb elnökének vezetésével - a társszervezet munkájával ismerkedett. szakali józsefet fogadta sztanko todorov, a bolgár kommunista párt politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnöke is. a kneb elnöke megbeszéléseket folytatott krsztju tricskovval, a bkp politikai bizottságának póttagjával, miniszterelnök-helyetttessel, a bolgár állami és népi ellenőrzési bizottság elnökével. a magyar küldöttség ellátogatott több szófiai ipari üzembe, plovdiv megyében pedig mezőgazdasági és élelmiszeripari üzemeket keresett föl. /mti/

16.30/gw

17.00

17.40

- 30 -

bb. 45. a pécsi orvostudományi egyetem disz doktorává avatták ernst jenő és szentágothai jános akadémikusokat

igó/st/mv/gw kz

1980. október 10.

disz doktorrá avatták pénteken a pécsi orvostudományi egyetemen dr. ernst jenő akadémikust, a biofizika nemzetközi hírnévű művelőjét és dr. szentágothai jánost, a magyar tudományos akadémia elnökét, a neuroendokrinológiai kutatások egyik úttörőjét, akik mindketten hosszú ideig tanítottak a pécsi egyetemen.

a pöte aulájában tartott nyilvános egyetemi tanácsülésen részt vett dr. schultheisz emil egészségügyi miniszter, ott voltak a megye vezetői és a társintézmények képviselői is. az egyetemi tanács nevében dr. flerkó béla akadémikus, az egyetem rektora köszöntötte a két kitüntetettet és átadta a disz doktori oklevelet. a kitüntetettek nevében szentágothai jános meleg szavakkal mondott köszönetet az elismerésért.

a tanácsülésen átadták az egyetem tanácsa által alapított „pro universitate” emlékérem arany fokozatát dr. romhányi györgy korboncnok nyugalmazott egyetemi tanárnak kimagasló tudományos munkássága és negyedszázados oktatói tevékenysége elismerésül és husz arany diplomát nyújtották át az egyetemen fél évszázaddal ezelőtt doktorált orvosoknak. /mti/

bb. 46. új kiállítás czóbel béla rajzaiból szentendrén

kru/mné/bam/gw kz

1980. október 10.

michel kellermann magyar származású párizsi műgyűjtő 140 czóbel-rajzot ajándékozott szentendrén. péntektől a czóbel béla muzeumban megnyitott kiállításon a közönség is láthatja e rajzokat, amelyek értékes részét alkotják a lassan összeálló czóbel életműnek. a festőművész főként fiatalkori alkotásainak döntő többsége ugyanis különböző külföldi muzeumok, magángyűjtők tulajdonában van, s ajándékként, vagy visszavásárolva gyarapodik czóbel gyűjteménye. az elmúlt évben 12 olajfestményt sikerült már megvenni franciaországból. a most kiállított czóbel-rajzok november végéig tekinthetők meg. /mti/

16.52/gw

17.00

17.40

- 31 -

bb. 47. üdvözlő távirat

ve/rj kz

1980. október 10.

a fidesz függetlenné válásának 10. évfordulója alkalmából losonczy pál az elnöki tanács elnöke táviratban üdvözölte sir george cakobau fő kormányzót. /mti/

-.-

szigetek

bb. 48. a nyugat-dunántul egyházi művészete - kiállítás kőszegen

lér/st/rj kz

1980. október 10.

kőszegen, a tábornokházban pénteken megnyitották a nyugat-dunántul egyházi művészete című kiállítást. a bemutatott páratlan értékű darabok a xiii. századtól a xviii. századig terjedő időkben származó műalkotások. látható a kiállításon többek között szily jános mária teréziától kapott ornátusa, bemutatják az 1791-ben alapított szombathelyi székesegyházi könyvtár értékes darabjait, mint például az 1479-ben nürnbergben készült sacra biblia-t.

a kiállítás 1981. március 30-ig tekinthető meg. /mti/

-.-

bb. 49. felavatták fülep lajos portré-szobrát zengővárkonyban

igó/st/rj kz

1980. október 10.

a mecsek hegyei között fekvő zengővárkonyban pénteken emlékünnepeket tartottak fülep lajos akadémikus, kossuth-díjas művészettörténész, művészettudós születésének 95. és halálának 10. évfordulója alkalmából. a xx. századi magyar gondolkodás egyik nagy alakja ebben a kis baranyai faluban élt két évtizeden át, 1927 és 1947 között. a tanácsköztársaság leverése után ugyanis a belső emigráció sajátos útját választotta: lelkeszi oklevelet szerzett és elvonult zengővárkonyba, ahol református papként működött. halálának ötödik évfordulóján - 1975-ben - emlékszoba nyílt a református paplakban, egykori dolgozószobájában. itt helyezték most el portré-szobrát, a pécsen élő martyn ferenc kossuth-díjas képzőművész alkotását. az emlékünnepeket alkalmából megkoszorúzták a zengővárkonyi parókia és a fülep lajos nevét viselő pécsváradi művelődési központ épületében elhelyezett emléktáblát. /mti/

-.-

17.00 rj

17.20

17.40

17.40

-32-

bb. 50. vasuti szerencsétlenség

jk/4r rj kz

1980. október 10.

október 10-én 8.24-kor a kiskunhalasról budapest józsefvárosig közlekedő gyorsvonat dömsöd állomáson összeütközött egy tolatást végző tehervonati szerelvényt. a baleset következtében a gyorsvonat mozdonya és egyik kocsija, valamint a tolató szerelvény egy teherkocsija kisiklott. négy személy súlyos, de nem életveszélyes, 28 személy könnyebb sérülést szenvedett. harminc sérültet a máv-kórházban, kettőt pedig a honvéd központi kórházban részesítettek elsősegélyben. a máv-kórházban kezelt könnyű sérültek közül 17-en 15.30-ig elhagyták a kórházat.

a baleset okának megállapítását a rendőrség máv-szakértők bevonásával végzik. /mti/

-.-

bb. 51. a bűn és bünhődés opera változata a televízióban

t/kj/rj dg kz

1980. október 10.

a budapesti művészeti hetek rangos eseményeként október 20-án, hétfőn rendkívüli adásnapon mutatja be a televízió petrovics emil bűn és bünhődés című operájának tv-változatát. a zenedrámát - amelynek operaházi premierje 1968-ban volt a felszabadulás utáni új magyar operairodalom egyik legjelentősebb darabjaként tartják számon.

a három felvonásos zenemű librettóját dosztojevszkij világ-hírű regénye alapján a rendező maár gyula írta. a jelmezek schaffer judit, a díszletek kézdy lóránt munkái. a tv-programban raszkolnyikov szerepében a főiskolás horváth péter mutatkozik be - polgár lászló hangjával -, szonját tokody ilona, az uzorás vénasszonyt delly rózszi, a vizsgálóbíró szőnyi ferenc, a cselédet seregélyi katalin, szidrigaljovot bende zsolt énekl. a műsorban az állami népi együttes énekkara, valamint az állami operaház zenekara működik közre. az előadás karmestere koncz tamás.

/folyt. köv./

17.05 rj

-33-

18.15

bb. 51. / a bűn és bűnhődés... 1. folyt./rj

a tévé-felvétel ének-zenei anyagát egyidejűleg hanglemezen is rögzítették. a lemez a napokban a boltokba kerül.

a pénteki sajtóvetítést követően a mű alkotói elmondták: újabb vállalkozásokba kezdenek. petrovics emil - akinek első egész estét betöltő műsorát mutatja be most a televízió - kantáta sorozatának 5., mikes-levelekre írt zenedarabján dolgozik, s úgy tervezi, zenét szerez madách: az ember tragédiája című drámájához is.

maár gyula filmrendező - aki rendszeresen dolgozik a televízió felkérésére - az évadban bulgakov: menekülés című darabját állítja színpadra, győrben, majd vietnamba indul. a tv részére készülő filmjében egy nyolcszáz éves hagyományokra visszatekintő, tradicionális színházat mutat majd be. /mti/

-.-

bb. 52. egészségesebb gyermekek születnek pécsen, jelentős eredményeket hozott a szülészetek és a területi nőgyógyászatok együttműködése

kász/st/rj

1980. október 10.

egészségesebbek lettek az utóbbi öt évben a pécsi újszülöttek, s számottevően javultak ellátásuk feltételei is - állapították meg a városi tanács végrehajtó bizottságának pénteki ülésén, amelyen a népesedés - és családpolitikai határozatok megvalósítását tekintették át. az ülésen beszámoltak arról, hogy az elmúlt öt évben a családtervezési kultúra színvonalának emelkedésével felére csökkent a városban a koraszülések száma, és egyre kevesebb a művi terhességmegszakítás is. a pécsi szülészetek és a területi nőgyógyászatok között létrejött együttműködés nagyban segítette az egységes szemléletmód kialakítását a kismamák gondozásában. az együttműködés keretében a fekvőbeteg-intézetek orvosai meghatározott ideig területi feladatokat látnak el, míg a területi szülész-nőgyógyászok ezalatt a szülészeten dolgoznak. beszédesen tanuskodik az eredményről, hogy öt év alatt harmadára csökkent a csecsemőhalálozások aránya.

/folyt. köv./
17.10 rj

-34-

1826

bb. 52. / egészségesebb gyermekek... 1. folyt./rj

a gyermekegészségügyi hálózat ebben az öt éves tervidőszakban öt rendelővel, gyermekszemészettel és új iskola fogászattal gyarapodott, megszervezték az ortopédiai és a fülészeti szakrendelést is.

ami a gyermekintézményeket illeti, minden harmadik óvodába járó pécsi kisgyermek számára az utóbbi öt évben teremtették meg az elhelyezés feltételeit. az óvodába felvettek száma ez idő alatt több mint kétezerrel nőtt. az idei tanévtől már a lisztérzékenységben szenvedő apróságok is közösségi keretek között nevelkedhetnek, mert az egyik pécsi bölcsőde-óvoda együttesben külön főznek a számukra. a következő ténylegben az iskoláskorúakra is kiterjesztik ezt az új ellátást pécsen. /mti/

-.-

bb. 53. droppa judit textilművész kiállítása tatabányán

ráb/bam/rj hgy

1980. október 10.

droppa judit textilművész gyűjteményes kiállítását nyitották meg pénteken tatabányán, a kernstok-teremben. a tatabányai születésű művész már több rangos nemzetközi kiállításon szerepelt és nyert díjat. monumentális kompozíciói több ismert múzeum, középület terméit díszítik. sikkötött anyagokkal kísérletezik, vastag kötésű gyapjút, s áttetsző szövésű acrylt alkalmaz művei alapanyagául. tatabányán első ízben mutatkozik be önálló kiállításon, amelyen 20-féle egyedi tervezésű kompozíció látható, rusztikus és leheletkönnyű textiliák. /mti/

-.-

bb. 57. kgst- és finnország szabványügyi együttműködési megállapodása

i/mg/jk/rj sl hgy

1980. október 10.

együttműködési munkatervet írtak alá pénteken a szabványügyi hivatalban a kgst szabványügyi intézete és a finn külügyminisztérium képviselői. az együttműködés értelmében egyeztetik azoknak a termékeknek a szabványait, amelyek részt vesznek a szocialista országok és a finnország közötti áruforgalomban. így a jövőben elsősorban az élelmiszerekkel, a fa- és fűrészárúkkal, a papírféleségekkel és a hajóépítéssel kapcsolatos műszaki dokumentációk cserélnek majd gazdát. megegyeztek abban is, hogy kölcsönösen elfogadják egymás minőségtanúsítási bizonyítványát, ami a gyorsabb, egyszerűbb és olcsóbb árucserét teszi lehetővé.

/mti/

17.20 rj

-.-

-35-

1820

bb. 54. benkő ilona kiállítása

t/km/ve/dg/gw hgy

1980. október 10.

pénteken nyílt meg a budavári iparművészeti boltban benkő ilona munkácsy-díjas keramikusművész kiállítása. a tárlat érdekessége, hogy a nemzetközileg ismert és elismert művészek ez az első önálló bemutatkozása budapesten. a mostani tárlatán mintegy száz alkotása szerepel, bizonyítva szüntelen kísérletezőkedvének eredményességét. láthatók nagy méretű, rusztikus textil-applikációval gazdagított samott-tálak és diszedények, az újabban készített ősi japán technikával - az ugynevezett rakuval - alkotott fémes csillogású, dekoratív művei, térplasztikai egyszerű tiszta formái a természet nyugalmát, a felületek rendkívül érzékeny gazdagsága pedig a természet változékony szépségét idézik. a bemutató október 17-ig látható. /mti/

bb. 55. hetvenöt éve alakult meg az élelmezési munkások országos szövetsége

t/jf/jk/sl/gw hgy

1980. október 10.

az élelmezésipari dolgozók szakszervezetének elődje, az élelmezési munkások országos szövetsége 75 évvel ezelőtt alakult meg. az évforduló alkalmából az édosz elnökségének tagjai pénteken megkoszorúzták a szakszervezet gorkij fasori székházában lévő márványtáblát, amely az élelmiszeripari szakszervezet mártírjainak állít emléket. megkoszorúzták a budapesti temetőben a régi harcostársak, szakszervezeti vezetők síremlékeit is.

pénteken este, a pesti vígadó hangversenytermében jubileumi ünnepségre került sor. balogh károlyne, az édosz főtitkára ünnepi beszédében méltatta a 75 éves szakszervezet tevékenységét; szólt azokról az eredményekről, amelyeket a magyar szakszervezeti mozgalom egyik legrégebbi szakszervezete mondhat magáénak. hangsúlyozta: a 220 ezer élelmiszeripari munkás méltó örököse az elődöknek. terveiket, elképzeléseiket a magyar élelmiszertermelés fokozására folyamatosan és javuló gazdasági hatékonysággal valósítja meg.

az ünnepségen kitüntetésekkel adták át az élelmezésipari szakszervezeti mozgalom veteránjainak és a szervezett munkában élenjáróknak. a jubileumi ünnepséget az édosz központi zenekarának, a szakszervezet liszt ferenc szimfonikus zenekarának és a szilágyi erzsébet női karnak műsora zárta. /mti/

17.21/ww

- 36 -

bb. 60. iraki miniszterelnök-helyettes budapesten

ve/gw hgy

1980. október 10.

naem hamid haddad miniszterelnök-helyettes, az iraki köztársaság elnökének külön megbízottja rövid látogatást tett budapesten. losonczy pál, az elnöki tanács elnöke pénteken fogadta a miniszterelnök-helyettest, aki átadta szaddam husszein iraki köztársasági elnök üzenetét. /mti/

bb. 61. felhasználható: 19.00 h-tól!

bemutató a békéscsabai színházban

sam/st/gw hgy

1980. október 10.

barta lajos szerelem című színművének zenés változatát görgey gábor és tamássy zdenkó feldolgozásában péntek este mutatták be a békéscsabai jókai színházban. az előadást, amely ebben a formában ősbemutató, ungár tamás rendezte, a főbb szerepeket gálffy lászló, dénes piroska, vajda mártá, venes emmy, kárpáti tiber és csiszár nándor alakítja. /mti/

bb. 62. időjárásjelentés

rj hgy

1980. október 10.

a meteorológiai intézet jelenti péntek este:

ujabb esők

várható időjárás az ország területére szombat estig:

északkeleten borult esős idő, máshol ujjabb felhősödés, majd eső. mérsékelt légmozgások. a hőmérséklet csucsértéke általában 10-15 fok között várható. /mti/

19.35 rj

-39-

1930

bb. 63. goldoni: két ur szolgája - bemutató fővárosi művelődési házban

t/ár/rj hgy

1980. október 10.

goldoni két ur szolgája című vígjátékát mutatták be pénteken este a nemzeti színház művészei a fővárosi művelődési ház színpadán. a xviii. századi olasz szerző - a commedia dell'arte műfaját megújítva - hus-vér jellemeket ábrázoló, örök emberi gyengeségeket kipellengérező darabjaival vitta ki magának a halhatatlanságot. a két ur szolgája máig legkedveltebb művei közé tartozik: a félreértések, hazugságok, ravaszságok nyomán bonyolódó történet - középpontjában a furfangos szolgálival - magyarországon is több mint egy évszázada szerepel a színházak műsorán.

a nemzeti színház előadását major tamás rendezte, aki korábban már színpadra állította a darabot. a komédia címszereplője márton andrás, a további szerepekben többek között csurka lászló, benedek miklós, szacsvay lászló, csomós mari, dörner györgy és horkai jános lépett színpadra. a darabban számos fiatal művész kapott lehetőséget, így például két jelentős szerepet is főiskolások - tóth enikő és molnár ildikó - alakítanak. /mti/

bb. 64. e m b a r g : október 11-én 0 óra 15 percreig!

összehívták a varsói szerződés tagállamai külügyminiszteri bizottságát

rj hgy

1980. október 10.

az előzetes megállapodásnak megfelelően október második felében kerül sor varsóban a varsói szerződés tagállamai külügyminiszteri bizottságának ülésére. /mti/

bb. 65. átadták a hazádnak rendületlenül című sajtópályázat 1980. évi díjait

fri/z/rj hgy

1980. október 10.

pénteken adták át a magyar néphadsereg művelődési házában a „hazádnak rendületlenül” című sajtópályázat 1980. évi díjait. a muosza a honvédelmi minisztérium, a belügyminisztérium, a bm. határőrség, a munkásőrség és a kisz által közösen kiírt pályázatot négy kategóriában - publicisztika, tévé-film, rádióműsorok, képriportok, - hirdettek meg. első díjat nyertek: szabó józsef /határőrlap/, sztankay józsef /népszava/, valamint a pajzs, 79 című dokumentumfilm alkotó kollektívája. a díjakat kovács mihály, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának főosztályvezetője adta át. /mti/

bb. 66. kieg. a mai bb. 50-es hírünkhöz /vasuti szerencsétlenség/

este nyolc órakor a máv-kórház ügyeletes orvosa arról tájékoztatta az mti-t, hogy az elsősegélyben részesített sérültek közül 23-at hazaengedtek, a többiek a máv- és a honvéd kórházban ápolják. /mti/

20.30 rj

-40-

bb. 67. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 14.00 órától zárásig

rj/hgy

1980. október 10.

34. meteorológiai konferencia
35. pályakezdők
36. pernye hasznosítás
37. nagy sárrét története
38. árucsereforgalmi társaság
39. lengyel fogadás
40. öt évszázad térképei
41. fővárosi tanács
42. a tüdő betegségei
43. bethlen emlékünnepe
44. kneb küldöttség
45. diszdoktorok
46. szóbeli kiállítás
47. üdvözlő távirat
48. egyházi művészet
49. fülep lajos
50. vasutiszerencsétlenség
51. bűn és bűnhődés
52. pécsi városi tanács
53. droppa judit kiállítása
54. benkő ilona kiállítása
55. élelmezési munkások szövetsége
56. szolgáltatási konferencia
57. szabványügyi megállapodás
58. kisz-kb
59. ápn-interpress
60. iraki miniszterelnök-helyettes
61. békéscsabai bemutató
62. időjárás
63. két ur szolgája
64. varsói szerződés külügyminiszteri bizottsága
65. hazádnak rendületlenül
66. kieg. az 50-es hírhez
67. hirjegyzék

- v é g - v é g e -
készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztette: izsák erika, koronczai emil, halasi györgy

21.00 rj

-41-

21.30

60.008/x

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1980. október 11. s z o m b a t

bb. 1. magyar vállalatok a moszkvai elektro,80 kiállításon
i/sz/s/rj pp hgy 1980. október 11.

a technoimpex külkereskedelmi vállalat szervezésében három magyar iparvállalat, a diósgyőri gépgyár, a csepel művek híradástechnikai gépgyára, valamint a pestvidéki gépgyár kiállít moszkvában a jövő héten nyíló elektro,80 nemzetközi szakkvázaron. immár hagyományosan azokat a korszerű technológiai sorokat és egyedi gépeket vonultatják fel a nagyszabású bemutatón a hazai és a külföldi kiállítók, amelyek az elektronikai és elektrotechnikai gyártmányok egyre nagyobb tömegű termeléséhez szükségesek. az ilyen jellegű kiállítást időről-időre megrendezik moszkvában, legutóbb 1977-ben szervezték meg az „elektro,, nemzetközi vásárt.

ezuttal 12 témában mutatkoznak be a kiállítók, egyebek között transzformátorokat, világítástechnikai berendezéseket és készülékeket, valamint kábelgépeket visznek a bemutatóra. a magyar ipar most elsősorban az utóbbi témacsoportban állít ki, új típusú finomhuzó-kábelgépeket, csévéző berendezéseket, egy nagyteljesítményű zománczó kályhát és néhány makettét a komplett kábelgyártósorokról. a magyar bemutató közel 200 négyzetméternyi területen kap helyet. a kiállításon való magyar részvétel jelentőségét növeli, hogy kábelipari berendezéseink egyik legnagyobb és legrégebbi vásárlója a szovjetunió. /mti/